

AZ IGE TÜKRÉBEN.

A só és világosság.

Máté 5:13—14.

E két példázatban sok hasonló vonás van. Hasonló bennük az, hogy mindakettő a keresztyén ember szolgálatára, annak önmagát feláldozó, eltékozló jellemvonására utal. A só is, a gyertya is elfogy, megsemmisül, hogy szolgálhasson s csak ha megsemmisül, akkor szolgálhat igazán. Van azonban bennük olyan vonás is, melyek az ellentét által akarnak rámutatni a keresztyén ember szolgálatára. Ezek a vonások három oldalon láthatók, a szolgáló lelkekre, a szolgálat alkalmaira és formájára vonatkozólag.

Vannak lelkek, akiket Isten úgy akar felhasználni, hogy mint a gyertya fényét, magas helyre állítja őket. Kiteszi a világ szeme elé, az emberek bíráló, vagy lelkesedő, lenéző, vagy elismerő tekintetének. Viszont vannak lelkek, akiket a magánosságban és homályban akar felhasználni, hogy ott, senkitől észre nem véve és meg nem látva, emésszék el magukat a szolgálat tüzeiben. A lekipásztor és nevelő típusa annak a léleknek, akit Isten magasabbra állít a többinél, nem rangja, vagy méltósága, hanem világossága szerint. Látunk lelkeket, melyeket arra rendelt Isten, hogy világosság gyanánt szolgáljanak. Hogy kint a világban legyenek kitéve a világ tekintetének, ott emésszék el életüket, ragyogtatva az Ige világosságát. Némelyekre csak egy család, másokra sokak szeme néz s jutalmát vagy ítéletét abban leli ez a lélek, mennyire ismerte fel magasabb helyzete kötelezéseit. Azután vannak olyanok, akiket a világ savaival gyanánt akar Isten felhasználni. Olyanok, akikben semmi sincs, ami nagyságnak, mások előtt való ragyogásnak tűnhetnék fel a világ előtt. Ismeretlenül, az élet mindennapiságába elmerülve élik kicsiny életüket, de az élet Úra tudja, hogy hivatásuk csöndben, atomról-atomra áthatni a kört, amelybe helyeztettek, átadni nekik azt a csodálatos életerőt, mely nem messzire lobogó, mint a világosság, hanem az egész környezetet megtartó, erővel és szilárdsággal átható, mint a só. Kevés tudomást vesz a világ ezekről, mégis Jézus körében sok ilyen lélek volt s ezek, az ismeretlen, névtelen bizonyosságtevők tesznek olyan szolgálatot Isten országának, melyet a gyertyatartóban

levő, tündöklő lelkek sokszor nem tudnak tenni. Isten országának ilyen tagjai, magukban küzdő anyák, titkon imádkozó és harcoló ifjak és gyermekek, az ismeretlenségben magukat el-emésztő és odaadó szívek, ezek a reménységeink, hogy ahol Isten országa világossága megszűnik, ott átható, titkon dolgozó ereje ilyen lelkek által terjed tovább.

Mert nemcsak lelkek különböznek így egymástól a só és világosság hasonlata szerint, hanem alkalmak és alkalmak között is van hasonló különbség. A keresztyén egyház történetében is látunk időket mikor az egyház tényleg hasonlítható a hegyen épített városhoz. Messzire ragyog benne a Krisztus világossága, oda van állítva a világ szeme elé, ki van téve az emberek és emberi gondolatok tüzének s neki, mint bástyán az őrállónak messzire kell mutatni az igaz világosságot. Amikor beteljesedik rajta a próféta szava: „Népek jönnek világosságodhoz, nemzetek a benned feltámadt fényességhez.” Ilyenkor lobogva ég az evangélium fénye az egyházban. Betölti a körülötte levő zugokat, behatol az elhagyott és sötétséglakozta pusztaságokba. Ilyenkor az a feladata Isten anyaszentegyházának, hogy népek világossága legyen. Ne féljen terjeszteni e fényt és ne szégyelje annak világosságát semmiféle emberi lidércfény előtt lobogtatni. Jaj neki, ha ilyenkor véka alá akar rejtőzni, akár félénkségből, akár azért, mert maga sem hisz a fényben, mely nem az övé, s idegen tüzek után szaladgál. Jaj neki, ha benne ilyenkor az emberi hiúság, önzés, földi akarások mocsártüze fojtogatja a szent mécses lángját s teszi tisztátalanná azt a fényt, mely az Úr dicsőségére ég benne.

Máskor olyan körülmények közé veti Isten a maga Egyházát, mikor feladata nem a gyertya, hanem a só feladatával példázható. Ilyenkor Isten az Egyházat, ahelyett, hogy magasabb helyre, a világ szeme elé állítaná, elrejtí, nehézségek és próbák elé helyezi, kísértéseknek teszi ki. Ebben, a világ szeme előtt jelentéktelen egyházban, melybe Isten a világ szerinti bolondokat és nemteleneket és a semmiket választja ki, rejlik akkor az igazi evangélium üzenete, nem mint messze világító fáklya, hanem mint igénytelen só, mely áthatja, megdolgozza környezetét. Az első keresztyén gyülekezetek ez elnyomott, világ által megvetett helyzete volt a reménysége annak a világnak, s ma is minden egyház az ilyen korokból veszi azt az erőt, hogy mikor Isten jónak látja magasra emelni, hűséggel vállalja szolgálatát. Jaj annak az egyháznak, mely ezen állapotában a magasba tör, mely megveti és lekicsinyli e próbaidő alkalmait, mely ilyenkor ahelyett, hogy felismerné a helyzetében rejlő isteni intést és feladatot, panaszkodva és esengve néz felemeltetése elmúlt éveire. Ilyenkor az a kötelessége az

egyháznak, hogy lassan, jelen helyzetének Isten által adott előnyeit felhasználva, hallgatag bizonyosságtevéssel dicsőítse Istent. Hány gyülekezetnek adatott ma is e drága alkalom, hány lélek van ma is, akit Isten ez alázatos bizonyosságtevéssel akar felhasználni arra, hogy szolgáljon neki. Az alázatos egyház és az alázatos lélek ilyenkor meghajlik a minden szolgálat Ura előtt, megtalálja új szolgálatában az új feladat és új dicsőség vonásait. Nem arról beszél, hogy elvételét tőle a munka, nem követeli vissza látszólagos fénykorát büszke elégedetlenséggel, hanem háládatossággal nyitja meg szívét az új alkalmak számára.

És így használ fel Isten lelkeket különböző formában egy egyház életében is. Néha lelkeket gyújt fel s bámulva nézzük a Szentlélek munkáját, mely hideg szíveket lángra lobbantott. Hol itt, hol amott gyúl ki egy-egy szikrája a Krisztus tűzének, eleinte tévetegen, ki-kihúnyva, parázsban, vagy fellángolva, de Az, Aki a pislogó gyertyabelet el nem oltja, a maga szent kezével védi a gyöngye lángot. Gyülekezetekben, munkákban, iskolákban, egyházakban ég egy-egy láng. Itt-ott el is alszik, vagy legalább is eltűnik emberi szem elől, hogy újból fellobbanjon más lélekben, de ugyanazon helyen. Isten ébresztgeti így a maga evangéliumának világosságát a maga egyházában. Akik figyelemmel kísérik, aggódó és imádkozó szemmel lesik a tűz terjedését s örömmel adnak hálát minden új lángért, mely felgyúlt a nagy tűztől. Ez a gyertyatartóba tett lelkek ideje. A fény lassanként nő, nagyobb és erősebb tesz. Azok a felgyújtott lelkek a reménysége az egész egyház jövőjének.

De Isten akkor más formát választ. Ahelyett, hogy terjedne a fény, vihar támad, mely kioltással fenyegeti azokat. Hamis világosságok lángja csap fel, melyek tűzében halványan pislákol az evangélium tüze. Ugy látszik, mintha Isten nem törődne többet az Ő világossága terjesztésével. Pedig csak más formát választott annak. A gyertyatartóba tett lelkeket beveti egy ellenséges világ szélviharába, a közönyösség és emberi akarások árvizét bocsátja rájuk. Itt elalszik a tűz, de átveszi szerepét a só, melynek nem árt a vihar s mely épen az áradatban tudja kifejteni hatását. És akkor ezek a lelkek azt a parancsot kapják, hogy csöndben, csak maguk körül, csak észrevétlenül, lélektől-lélekig, a mindennapi élet gondjai és harcjai között, lemondva minden igényéről a nagyságnak és elismerésnek, feladva régi helyüket az emberek szeme előtt, akik most nem akarják észrevenni a világosságot, munkálkodjanak hordozva Isten üzenetét. És a hívő lelkek, akik előbb dicsőítették Isten bölcsességét és kegyelmét az egymásután felgyúló lángok miatt, most megalázkodva borulnak le atyai tanácsa

magasztalására, mely útját vágva minden emberi kérdésnek, a maga szent akarátát viszi diadalra, hogy a neki átadott lelkek folyton növekvő serege előtt is Ő legyen minden, mindenekben.

I. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

IGEHIRDETÉS — KULTUSZ.

A mi istentiszteletünk.*

Alapige: Máté 18. r. 20. v.

K. T. ! Egy idegenre nézve, aki betéved a mi templomunkba, nincs a világon unalmasabb, szimplább és egyuttal érthetlenebb szerlartás, mint a mi istentiszteletünké. Egyszerű templomba, vagy akár egy közönséges lakószobába összegyülekeznek az emberek. Nincs semmi külső disz vagy felszerelés, amely megkülönböztetné azt a helyet a más helyektől. Nincs kép vagy oltár, sőt még a szószék és úrasztala is hiányozhatik. És amilyen egyszerű a hely, épen olyan az istentiszteletnek lefolyása is. Énekek, imádságok, predikáció: ebből áll az egész. Az énekek sokszor vontatottak, zötyögősök. A zeneértő nem sok élvezetét találja benne. Imát is lehel szebbet hallani és olvasni. És a prédikációt sem érdemes annak meghallgatni, aki szép, érdekes vagy tudós beszédet óhajt. Pláne manapság, amikor a rádión a leghiresebb szónokokat lehet hallgatni. Az idegen, akit csak a kíváncsiság vezetett, egész bizonyosan azzal távozik, hogy egész életére elég volt egyszer résztvenni a mi istentiszteletünkön. És csodálkozva kérdezi: mit találhatnak vonzót ebben az unalmas, száraz szertartásban! ? Hogy nem unják mikor ilyen hosszan tartó és az ember nem jöhet-mehet akkor, amikor akar.

De, aki előtt feltárul a titka, belelát a lelkébe, az előtt egyszerre a maga döbbenetes nagyságában bontakozik ki a mi istentiszteletünk. Alapigénk az ilyen megértéséhez segít el, mert kezünkbe adja a kulcsot, amely felnyitja a titkok ajtaját. Egy ígéret, Jézusnak egy ígérete foglaltatik az igében: „Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.” A mi istentiszteletünk ezen az ígéreten, ez ígéret teljesezésébe vetett hiten épül fel. Mi abban a hitban gyűlünk egybe, hogy ahol ketten vagy hárman összejövünk az Ő nevében, az ő segítségül hívása mellett, az ő akaratát keresve, ott jelen van Ő, a Mester, jelen van maga a Jézus. A mi istentiszteletünket az a bizonyosság élteni, hogy azon nemcsak az emberek, nemcsak a gyülekezet és a póp, hanem Jézus is és benne maga az Atya jelen van. Amilyen bizonyosan ott vagyok én, ott van a mellettem, az előttem vagy az utánam ülő szomszédom, épen olyan

* Az új liturgia bevezetésekor Kolozsvárt a theol. fakultás akadémiai istentiszteletén.

bizonyosan jelen van a Krisztus is. Szememmel nem láthatom, kezemmel nem tapinthatom, de jelen van olyan valóságosan, hogy szólhatok hozzá és ő felel. Az egész istentiszteletet arra szolgál, hogy ez a találkozás, ez a szemtől-szembe állás a Krisztussal és általa Istennel végbemehessen. Ezért van istentiszteletünk középpontjában az ige. Krisztus az igében szól hozzánk. Az igében, amely által nemcsak feleletet ad kérdéseinkre, de feleletet vár az ő kérdéseire. Ez egy nagy titok, amely az értelem előtt örökre zárva marad, de nyilvánvaló a hit előtt, nyilvánvaló, mert tapasztalatunk van róla. Lehet, hogy szívünk restsége és készületlensége miatt nem minden alkalommal tapasztaljuk ezt meg, de elég az nekünk, hogy voltak és vannak alkalmak, amikor megdöbbenő módon szereztünk és szerzünk erről bizonyosságot. Vannak alkalmak, amikor el-tűnik előlünk minden. Elfeledkezünk arról, hogy ki ül mellettünk vagy ki ül előttünk, ki áll ott a szószéken. Elfeledkezünk arról, hogy milyen a hangja az igehirdetőnek, milyen szavakba öltözteti mondanivalóit, mert mi többé nem a fülünkkel, hanem közvetlenül a lelkünkkel hallunk. Nincs többé külön igehirdető és hallgató, egy csodálatos egységgé válik a kettő. Mintha nem valaki más, rajtunk kívül álló beszélne, hanem bent a lelkünk mélyén szólalna meg valaki, aki egészen más, mint mi és mégis csodálatosan egy velünk. Ez a Szentlélek műve. Az igehirdető mögül élénk lép Jézus, az emberi szavakon keresztül az ő mennyei szava szól hozzánk és mi szemtől szembe állunk vele. Megisméltődik, valósággá lesz az a jelenet, amelyet a Mózes II. könyvének 33. fejezete így beszél el: „Az Úr pedig beszéle Mózesrel színről-szinre, amint szokott ember szólni barátjával“ (11. vers). Krisztus és a lélek, Isten és a lélek ilyen színről-szinre való találkozása, ez a *mi istentiszteletünk*. A predikáció, az ének és az imádság. egyszóval minden a mi istentiszteletünkben arra szolgál, hogy ez a találkozás, az ilyen találkozás valóban létrejöhessen.

Hogy ezzé lehessen valaki számára a mi istentiszteletünk, annak két feltétele van. Hinni a Jézus ígéréteiben és az Ő nevében gyülni össze. „Ahol ketten vagy hárman összegyülnék az én nevemben, ott vagyok közöttük“ — igéri Jézus. Igéri oly isteni bizonyossággal, mint minden többi nagy ajándékait. És csak akkor nevezheted magad keresztyénnek, ha hiszel benne és az ő ígéréteiben. Hiszel abban, hogy neki van hatalma arra, hogy ígérete ne maradjon ígélet csupán, mert az ő egész isteni hatalma zálog arra, hogy ígérete valósággá lesz az övéi számára.

Elengedhetetlen feltétel az is, hogy a Jézus nevében gyülnünk össze, mert csak az ilyen lelkeknek tett Jézus ígéletet arra, hogy jelen lesz közöttük. És az egészen természetes, mert

számunkra nincs más út Istenhez, csak egyedül Jézus. De Jézuson keresztül egészen bizonyosan közelvalóvá, jelenlevővé lesz a különben távollevő, magasságban és fenségben lakozó Isten.

Ha pedig ezzel a hittel tekintesz a mi istentiszteletünkre, akkor nincs többé szükséged annak bizonyítására, hogy ez a mi istentiszteletünk az igazi kálvinista istentisztelet, az igazi keresztyén istentisztelet. Eleitől végéig egy csodálatos, mélyértelmű egységgé lesz, áldott segítővé arra, hogy általa találkozhass a te Megváltóddal.

Ha nyomon kísérjük az egész istentisztelet lefolyását, még világosabbá lesz előttünk ez.

Mikor eljön az istentisztelet ideje, elindulnak ünneplő ruhában, ünnepi komolysággal az emberek. Korra, foglalkozásra, életkörülményekre nézve egészen különböző emberek jönnek és csöndben elfoglalják helyüket. Tarka össze-visszaságban, talán idegenül ülnek vagy állnak egymás mellett, mintha nem volna semmi más közösségük, minthogy véletlenül egy helyre gyülekeztek össze. De mikor megjelenik a szószéken a pap és a gyülekezet feláll, hogy az előfohász rövid, ünnepélyes szavaival kérjen bebocsátást a kegyelem királyi széke elé, egyszerre nyilvánvalóvá lesz, hogy ezek a külsőleg annyira különböző emberek egy belső, láthatatlan kapocscsal vannak összefüve: mindnyájan ugyanazon urat hívják, várják. Ez a titkos, lelki egység az istentisztelet további folyamán mind jobban elhatalmasodik a lelkeken. Megzendül az első ének. És amint hang hangba kapcsolódva egy hatalmas harmóniába olvad, úgy hullanak, hullanak le a különbségek. Egyetlen nagy áldozati oltárrá lesz az egész gyülekezet, amelyről egy oszlopban ugyanazon érzések és gondolatok illatos füstje száll a magasság felé, Isten elé. Nincs többé férfi és nő, öreg és ifjú, gazdag és szegény, tanult és tanulatlan, csak Isten után vágyakozó örökkévaló lelkek vannak, akik várnak arra, hogy meghallhassák a kegyelmes Isten szavát. És Isten nem várat magára. Megszólal az igében: Kész vagyok magam elé bocsátani, kész vagyok meghallgatni titeket, kész vagyok felelni kérdésekre, kész vagyok tudtuladni akaratomat. Csak jöjjetek, én örök idők óta várlak titeket. A bibliaolvasás erre való a mi istentiszteletünkben.

Az isteni hívószóra a bűnvalló és hitvalló imádsággal felel a gyülekezet. A szent Isten elé a bűnös ember hogyan járulhatna másképen, mint kárhozatra méltó voltának megvallásával, mint bocsánatkéréssel. Mehetne-e Isten elé, ha nem hinne az ő nagy kegyelmében, amely elfedezi a megbánt és megvallott bűnöket. És felemelheti-e addig a porból fejét, amíg meg nem hallja a kegyelmes választ: megbocsátattak a te



bűneid? A bűnbocsánat hirdetésével, a feloldozással véget ér az előkészület, feltárultak a zörgetők előtt a kapuk, nyitva van az út Isten elé: a pítvarból beléphetünk a szentélybe. A rákövetkező fő vagy derekas énekben, valamint az u. n. prófétai imádságban és közénekben ezt a lépést tesszük meg. Ettől a világtól, amelyben élünk, egészen Isten felé fordulunk, eléje öntjük hálaadásunkat, magasztalásunkat és könyörgésünket a legnagyobb ajándékért: az Igéért, amelyben önmagát közli velünk.

A közének elhangzása után itt a nagy döntő pillanat. Megszólal a pap, ez a gyarló, esendő ember és mond olyan vakmerő szavakat, amelyek máskor káromlás számba mennének. „Hallgassátok meg testvéreim Isten igéjét, mely által szól hozzátok az Úr ebben az órában” — és felolvassa a bibliából az alapigét, Istennek arra az istentiszteleti alkalomra szóló üzenetét. Vakmerő beszéd ez, mert nemcsak a felolvasott ígéről, hanem a prédikációról mondja ezeket.

A gyülekezet ezután leül és kezdetét veszi a prédikáció, amelyben 20—30 percig dörömböl az ige. zörget a Krisztus a lelkek ajtaján. A gyülekezet ezalatt látszólag tétlenül ül. Földi szem nem láthatja, csak egyedül a mindentudó Isten, hogy ez alatt itt is, ott is felnyílt egy-egy lélek, mint virágkehely a nap előtt és végbement a legnagyobb csoda, a gyarló emberi beszéden keresztül maga a Krisztus lépett be egy-egy szívbe.

Es ezzel az istentisztelet céljához is érkezett. Nincs más hátra, mint egy forró imában hálát adni és Isten elé bizalommal odatenni kéréseinket.

Amilyen biztosan vezetett fel istentiszteletünk első része ide a csúcspontra, épen úgy vezet le innen a második része addig a pillanatig, amíg felnyílnak ismét előttünk az ajtók, amelyeken kilépünk ismét a világba, ahonnan jöttünk.

A prédikációt követő „nagy imádság” után még csak a Miatyánk van hátra, amelynek közös elmondásával bizonyosságot teszünk a mi Urunkkal és az összes híveivel való egységünkről és adakozásra való felhívás, a hirdetések után megzendül a záróének, melyre válaszul, mintegy az egész istentisztelet összefoglalásaként fejünkre hull az áldás, mellyel Isten elbocsájtja népét maga elől és amelyre hangos amennel felel a gyülekezet.

Isten segítségül hívása, a fohász az első a mi istentiszteletünkben és az áldás az utolsó, hogy ezt vigye el kiki magával az életbe.

Egy pár percnyi csöndesség támad ezután, mely alatt a pap a szószéken, a hívek helyeiken külön-külön elmondhatják a maguk titkos könyörgéseiket.



És ezután széteszlik a gyülekezet.

K. T.! Tudom, hogy az elmondottakkal nem sikerült a mi istentiszteletünket tökéletesen előtökbe tární. Sokkal nagyobb feladat az, semhogý egy predikáció megoldhatná. Remélem azonban, hogý szavaim elegendők voltak arra, hogý ezt a nagy gazdagságot, amelyet Isten a mi istentiszteletünkben kínál, a lelkek a maguk számára gyümö csöztessék.

Mert annýi talán világossá lett, hogý az istentisztelet nem a papon, hanem a gyülekezeten, rajtatok fordul meg. Ha te, testvérem, ide azzal a bizonyos hittel jössz, hogý itt valóra válik Jézus ígéréte, itt a gyarló emberi eszközök segítségével magával az élő Krisztussal találkozhatasz, akkor az istentisztelet hasonló lesz Mózesnek az Úrral való találkozásához abban is, hogý utána fényes lesz az arcod attól a találkozástól, olyan fényes, hogý mindenki meg fogja látni az Isten dicsőségének a fényét. Es ezt a fényességet senki le nem törülheti, mert belülről a te mássá, újjá, fényessé lett lelkedből sugárzik ki arcodra és onnan a világra.

G. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vallásos nevelés

A Heidelbergi Káté LIV. kérdése magyarázata. *)

Mit hiszsz a Krisztusnak szent és közönséges Anyaszentegyházáról?

Felelet:

Hiszem, hogy az Istennek Fia, világkezdetétől fogva világ végezetiglen, magának az egész emberi nemzet közül örökéletre elválasztott sereget, az Ő Szentlelke és Igéje által az igaz hitben megegyezőt gyűjt, azt őltalmazza és megtartja és, hogy annak a seregnek én is élő tagja vagyok, és mindörökké megmaradok.

Magyaráza'.

1. Kérdés: Eddig arról tanított a catechizmus, hogy kit en kell hinnünk: miről tanít már az apostoli hitnek hátra való részében?

Fel. Az Anyaszentegyházról és annak javairól, amelyeket a Szentháromság Isten közöl az Anyaszentegyházzal.

2. K.: Micsoda az Anyaszentegyház?

Fel.: Minden időbeli minden választottaknak és az igaz híveknek közönséges sokasága, melynek egy része már az égben győzedelmeskedik, más része még itt a földön vitézkedik.

3. K.: Miért neveztetik az Anyaszentegyház egynek?

Fel.: Mert csak egy az igaz vallás, és az igaz eklézsia, még pedig az, amelyben a hívek egyedül a Krisztusban az Istennek beszéde szerint keresik az idvességet Ján. 10: 16. Ének é. 6: 8.

4. K.: Miért neveztetik ez az Anyaszentegyház szentnek?

Fel.: Mert a hívek elválasztattak e gonosz világtól. Ján. 17: 14, 16, I. Péter 2: 9. (2). Mert a Krisztusnak tökéletes Szentsége ennek az Anyaszentegyház tagjainak tulajdoníttatik. Ugymint, akiknek lett a Krisztus az Istentől bölcsesség, igazság, szentség és váltság. 1 Kor. 1: 30 (3). Mert annak tagjai naponként jobban jobban megszenteltetnek a Szentlélek által. Megtisztítják magok is magokat a testnek és léleknek minden tisztátalanságától. 2. Kor. 7: 1. I. K. 6: 11. I. Péter 1: 15, 16.

* Stehelin Kristóf szentgalleni lelkipásztor *Catechismusi Házi Kints* című, magyarra Borosnyai Lukács János erd. ref. superintendens által fordított s Kolozsvárt 1752 ben kiadott munkájából.

5. K. *Miért nevezetik az Anyaszentegyház közönségesnek vagy catholikának?*

Fel.: 1. Az ő helyére nézve, mert semmi bizonyos helyhez nem köttetett, hanem elszéledett az egész világon. Máté 8: 11. 2. Az ő idejére nézve, mert volt világ kezdetétől fogva és mind világ végezetéig lélesen. Máté 16: 18 és 28: 20. 3. Az emberekre nézve, mert mindenféle népekből, zsidókból és pogányokból gyűjtetik. Jel. 5: 9. Thes. 10: 34, 35. 4. Tudományára nézve, amely minden időben ugyan azon volt. Eféz. 4: 5. Zsid. 13: 8.

6. K. *Miért nevezetik keresztyén Anyaszentegyháznak?*

F.: Mert a Krisztus az ő Feje, idvezítője és vőlegénye, akiről azért méltán nevezetik. Tes. 11: 26. I. Kor. 12: 12.

7. K. *Mit hiszsz erről a szent és közönséges keresztyén Anyaszentegyházról?*

F. Két dolgot, némelyeket közönségesen, némelyeket különösen vagy személy szerint.

8. K. *Mit hiszsz az Anyaszentegyházról közönségesen?*

F.: A catechizmus azt mondja: Hiszem, hogy az Istennek Fia, világ kezdetétől fogva, világ végezetiglen, magának az egész emberi nemzet közül, örök életre elválasztott sereget, Ő Szentlelke és Igéje által az igaz hitben megegyezőt gyűjt, azt oltalmazza és megtartja.

9. K. *Kicsoda gyűjti az Anyaszentegyházat?*

F.: Az Istennek Fia. Mát. 16: 18. Úgymint az Ő Anyaszentegyházának Feje, és az ő testének idvezítője. Eféz. 5: 23. Annak jó pásztora. Ján. 10: 12, 27.

10. K. *Miből gyűjti vagy hívja a Krisztus az Anyaszentegyházat?*

F.: Az egész ember nemzet közül. Máté 28: 19.

11. K. *Mit gyűjt az Isten Fia magának.*

F.: Az örök életre elválasztott sereget. Amellyel a jelentetik, hogy kicsodák légyenek azok, akik ehez az Anyaszentegyházhoz tartoznak, tudniillik nem azok, akik csak külsőképpen hivattnak és ennek az Anyaszentegyháznak tagjainak lenni vallják ő magokat, holott pedig nem azok, I. Ján. 2: 19, hanem egyedül csak azok, akik az Istentől öröktől fogva elválasztattak az örökéletre. 1. Péter 2: 9.

12. K. *Micsoda eszköz által gyűjti és hívja a Krisztus ezt az elválasztott sereget?*

F.: Az Ő Szentlelke és Igéje által.

13. K. *Miképen gyűjti Krisztus az ő Anyaszentegyházát külsőképpen az ő Igéje által?*

F.: Úgy, hogy hirdetteti néki a maga Igéjét és evangéliumát, inti a megtérésre és a hitre. 2. Tes. 2: 14. I. Kor. 1: 21

14. K.: *Miképen gyűjti a Krisztus belsőképen az ő Anyaszentegyházát a Szentlélek által?*

F.: Úgy, hogy a Szentlélek által a hiveknek értelmeket megvilágosítja, akarattjukat megszenteli, az idvezítő hitet és a megtérést munkálkodja ő benne. Ján. 6:44. Tes. 16:14.

15. K.: *Ellehet-e, vagy el kell-e ezeket a két eszközt egymástól szakasztani?*

F.: Nem, mert tetszett az Istennek, hogy a bolond predikálás által tartsa meg a hívőket. 1. Kor. 1:21. Ézsa. 59:21, 1. Tesz. 1:5.

16. K.: *Mire hívja a Krisztus a választottakat?*

F.: Az igaz hitben való egységre.

17. K.: *Micsoda e beszédnek értelme?*

F.: 1. Ez, hogy az Anyaszentegyháznak minden tagjainak ugyanazon egy igaz és idvezítő hitek vagyon, amely által lesznek egyedül igaz tagjai az Anyaszentegyháznak.

2. Hogy minden hiveknél azon egy hitnek tudománya vagyon. Csel. 1:23.

18. K.: *Valjon tehát ugyanazon egy tudomány vagyon-e minden igaz hiveknél?*

F.: Minden hivek azon egy fundamentumhoz a Jézus Krisztushoz ragaszkodnak; de azon fundamentumon némelyek aranyat, ezüstöt, drágaköveket, azaz, az Isten beszédében fundáltatott tudományt, némelyek pedig fát, szénát, pozdarját, azaz olyan tudományt építenek, amely a fundamentumot fel nem forgatja ugyan, de azzal meg nem egyez és a kegyességre semmit nem használ. 1. Kor. 3:11, 12.

19. K.: *Melyik tehát az igaz Anyaszentegyház?*

F.: Az, amelyben 1) az Istennek beszéde tisztán és igazán prédikáltatik. Mert a Szentírás a próbakő, amelyre minden tudománynak és vallásnak meg kell próbáltatni. Ha valamely tudomány és vallás a Szentírással megegyez, tehát igaz tudomány és vallás az; de ha ellenkezik azzal, hamis. 2) Az, amelyben a Sz. Szakramentumok a Krisztusnak szerzése szerint szolgáltatnak ki.

20. K.: *Mikor kezdette el a Krisztus gyűjteni az Anyaszentegyházát?*

F.: Világ kezdetétől fogva. 1. Móz. 3:15 és 4:26.

21. K.: *Meddig léssen a Krisztusnak ilyen Anyaszentegyháza?*

F.: Világ végezetiglen. Máté 28:20.

22. K.: *Honnan tudod, hogy a Krisztusnak mind világ végezetig léssen Anyaszentegyháza?*

F.: Mert Ő maga oltalmazza és megtartja azt.

23 K.: Miképen oltalmazza a Krisztus az ő Anyaszentegyházát?

F.: Úgy, hogy sem testi, sem lelki ellenségek nem árthatnak annak az idvességére nézve. Ján. 10:28, 29.

24.: Miképen tartja meg a Krisztus az ő Anyaszentegyházát?

F.: Úgy, 1) hogy személy szerint minden igaz hívő ember, Istennek erejéből őriztetik hitnek általa az idvességre, 1. Péter 1:5. 2) Úgy, hogy soha el nem fogy a Krisztusnak Anyaszentegyháza, hanem megmarad mind világ végezetig. Luk. 1:33.

25. K.: Mit hiszen személy szerint minden igaz hívő ember magára nézve erről az Anyaszentegyházáról?

F.: Két dolgot.

26. K.: Melyik az első dolog?

F.: Hogy ő is annak a seregnek élő tagja.

27. K.: Honnan tudhatod meg, hogy te is élő tagja vagy az Anyaszentegyháznak?

F.: Ebből: 1) Ha igaz hitnek általa ragaszkodom a Krisztushoz, mint ennek az Anyaszentegyháznak fejéhez. 1. Péter 2:4–7. 2) Ha teljes tehetséggel a kegyességben gyakorlom magamat, mert Szent az Anyaszentegyház. 1. Péter 1:15. 3) Ha az igaz hiveket, mint az én hitbéli társaimat szívem szerint szeretem. 1. Ján. 3:14. Tes. 2:46.

28. K.: Melyik a második dolog, amelyet magadra nézve hissz az Anyaszentegyházról?

F.: Ez, hogy én is, mint olyan élő tagja az Anyaszentegyháznak, mind örökbe megmaradok. Zsolt. 23:6. Róm. 8:38, 39.

29. K.: Miben fundáltatik ez a te hited és bizodalmaid?

F.: 1) Az Isten örök választásának állandóságában és változhatatlanságában, mely szerint lehetetlen, hogy a választottak elhittetessenek. Máté 24:24.

2) A Krisztussal való elválhatatlan egységében. Hós. 2:19. Az ő örökkévaló és állandó szeretetiben. Ján. 13:1. Az ő hathatós és örökké tartó esedezésében. Luk. 22:32.

3) A Szent-Lélek mind végig én bennem való lakozásában. Ján. 14:16.

Alkalmaztatás.

30. K. Elég-e csak hinni, hogy vagyon ilyen szent, közönséges keresztyén Anyaszentegyház?

F.: Nem elég; hanem szükség, hogy én is annak tagja légyek, ha idvezülni akarok.

31. K.: *Mit kell azoknak cselekedni, akik az Anyaszent-egyháznak igaz tagjai akarnak lenni?*

F.: Ezt: 1) hogy igaz hitek légyen, amely által egyesülhetnek egyedül a Krisztussal, az Anyaszentegyháznak Fejével. Tit. 1: 1.

2) Hogy a hitnek igaz tudományát tartsák és vallják. És, hogy az eklézsiához ragaszkodjanak. Eféz. 4:3. Igyekezzenek megtartani a lélek-egységet a békességnek kötele által. 1. Kor. 1: 10. Tess. 4: 32.

3) Úgy éljenek, amint az ilyen szent testnek tagjaihoz illik. Ézsaiás 61: 9. 1. Péter 2: 9.

32. K.: *Vajjon nem mind egy volna-é, ha szintén akár-melyik vallásban élne az ember?*

F.: Épen nem, hanem szükség, hogy ahoz az eklézsiához ragaszkodjék az ember, amelyben az igazságnak esmérete legtisztábban taníttatik és a kegyességnek gyakorlására legszorosabban köteleztetnek az embernek.

33. K.: *Hát vajjon nem legjobb volna-é egyességnek megtartására, ha minden külső eklézsiák, valamelyek a Krisztus nevét vallják, mind egyben adnák magukat?*

F.: Semmiképen nem: Mert a Krisztusnak ilyen külső vallói között sokan vagynak, akik az idvességnek fundamentumát elfordítják és a Krisztust megtartják stb. A minémüket átkozottaknak mond az Istennek Lelke, és azt parancsolja, hogy az olyanoktól, az igaz hivek elszakasszák magukat. Gal. 1: 8 és 5: 12. Ján. 10.

34. K.: *Vajjon tehát elszakadható-é valaki az ekléziától, ez alatt a szín alatt, hogy az ennyire megromlott?*

F.: Semmiképen nem, ugyanis: 1) Nem oly nagy és nem oly közönséges még az ekléziának romlottsága, hogy minden rendbéli emberek között ne volnának az Istennek igaz hivei, akik egyedül azt kívánják és azon munkálkodnak, hogy az ő szíveknek tökéletességében szolgáljanak az Istennek. Jóllehet, épen nem lehet tagadni, hogy minden rendbéli embernek legnagyobb része nem úgy viseli magát, amint Krisztus ekléziájának igaz tagjainak természete és kötelessége kívánja.

2) Jóllehet gonosz és megvetett nagyobb részint az embereknek élete, mindazáltal igaz és tiszta az ekléziának tudománya.

3) A holott tehát még tiszta a tudomány, ahol vagynak még némely igaz és kegyes hivek. és így igaz eklézia is vagyon, nem kell attól, nem is lehet attól elszakadni. Jóllehet a korintusi, galatziabeli gyülekezetekben, rossz bűnök és botránkozások voltak szokásban, mindazáltal nem parancsolták az apostolok, hogy az igaz hivek elszakasszák azoktól magukat.

Sőt inkább minden igaz keresztyének, valaki az Istennek dicsőségét, és az ő felebarátjának épületeit igazán szereti. azon kell igyekezni, hogy az eklézsiában lévő kevés igaz hiveket mind tudományával, mind életével építse és erősítse. Másokra nézve pedig, fényeljék, mint a szövetnek e világon, a gonosz és elfordult nemzetségnek között. Fil. 2:15. És, hogy az igaz hiveknek megőriztetéséért, a hitetleneknek pedig megtérítettéséért, szeretettel teljes és alázatos szívvél buzgóságosan esedezzen az Istennek. Ezsa. 62:7.

4) Hogy most azt ne említsem, hogy soha nem volt sehol is olyan külső eklézsia gyülekezet, amely minden részben tiszta lett volna, sokkal inkább nem voltak azok tiszták, akik magokat separátisztáknak tartották, vagy még ma is azoknak tartják.

35. K.: *Micsoda a te tisztet arra a szomorú szakadásra nézve, amely az evangélika és a reformata eklézsia között még ma is fenn van?*

F.: Ez, hogy szüntelen való és buzgóságos könyörgéssel esedezzem az Istennek, hogy kösse egybe azokat az Atyafiui szeretetnek és a hitbeli egységnek kötelével, akik az igaz hitnek és a szeretetnek karjaival azon egy Jézust kapcsolják magokhoz és, akik a Jézusnak egyaránt szeretői és tagjai. És, hogy azt az egységet amennyire én rajtam áll, minden tehetőségemmel előmozdítani igyekezzem.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

GYÜLEKEZETI MUNKA.

Hogyan szolgálok munkámban, mint a Szentlélek eszköze.

— Előadás biblikári vezetők konferenciáján. —

Az anyaszentegyház a Szentlélek munkatere. Azok, akik az egyházban szolgálnak, a Szentlélek eszközei.

A Szentlélek az Atyától és Fiútól megkülönböztetett személy, aki az Atyával és Fiúval egyenlő, valóságos örök Isten, (Heidelbergi Káté 25, 53. kérdés.) A Szentlélek tesz hit által Krisztusnak és minden jótéteményének részesévé, vigasztal és velem marad. A Szentlélek folytatja Krisztus munkáját, bennem való bizonyágtételével elpecsételi az írott Igét, életté teszi azt bennem. Összeszedi és egybegyűjti a kiválasztottakat és háládatos szolgálatra indítja őket.

A Szentlélek tehát nem valami hangulat, közszellem, lelki állapot, hanem cselekvő Isten, aki azonban teremt más lelki minőséget és közszellemet.

Gondoljunk arra, milyen szent, valóság áll velünk szemben, amikor a Szentlélekről beszélünk. Vele szemben por-szemek vagyunk. Mi nem kényszeríthetjük szolgálatra, nem rendelkezünk felette, mint anyag felett, nem kényszeríthetjük, hogy itt, vagy ott megjelenjék és a mi céljaink szerint hasson. Egyáltalán lehetséges nekünk vele viszonyba kerülni? Nem.

Feltétlenül áll velünk szemben, uralkodik felettünk és rendelkezik velünk. Nem mi állítjuk őt szolgálatba, hanem ő minket.

Hogyan? Gyenge emberi hasonlat szerint, — ha szabad vele élni, — olyan a Szentlélek, mint valami hatalmas elektromos áram. Aki nem a benne megnyilvánuló öntörvény szerint áll vele szemben, azt elsodorja, de az *engedelmeskedőkön* keresztül, még ha vékony fém- vagy szénszálacskák is azok, világosságot szór; melegség forrás lesz az, ami gyújtó villám, munkaerő lesz, ami pusztító hatalom. Nem az áram engedelmeskedik az embernek, hanem az ember az áram törvényének.

Mi vezeték vagyunk, eszköz, amelyiken át a Lélek dolgozik. Mint ilyenek előtt három feltétel áll: 1. kapcsolódni Istenhez, 2. engedelmisség által kizárni magunkból minden

idegen elemet (a rosszáramvezető bűnt) és 3. kapcsolatban állani azokkal, akik között a Lélek munkálni akar. Ennek a három feltételnek a Szentlélek által a kijelentésben adott törvények szerint kell megfelelnünk. Ez a felfogás kizár minden emberi kezdeményezést, egészen az Istennek való engedelmesség és odaadás alapjára állítja a szolgálatunkat. Mi eszközök vagyunk.

Felmerül itt az a kérdés, hogyha csupán eszközök vagyunk, egyáltalán tehetünk-e valamit, van-e rajtunk felelősség a munkánkkal szemben. Nem bábok, hanem élő lelkek vagyunk. Maga Isten mutatja a maga kijelentésében, hogy nemcsak tehetünk valamit, de tennünk kell, sőt, személy szerint von felelősségre azért amit tettünk, vagy amit elműlasztottunk tenni. A kijelentés ezt az ellenmondást nyilvánvalóan mutatja.

Isten alkalmaz, de személyes életemen keresztül, az abban adott lehetőségeknek kijelentése szerint való felhasználása alapján várja tőlem a munkát. Megmutatja a szolgálat törvényeit és velük szemben személyes engedelmisséget kíván. Két oldalon mutatja ezeket a törvényeket: miképpen kapcsolódhatom jobban öhozzá, a munkámban adott lelkekhez és viszonyokhoz. E két ponton való engedelmisség által válik az életem szolgáló életté, záródik ki belőlem mindaz, ami akadályozza Isten lelkének munkáját, tehát a bűn.

Lássuk ennek a kettős kapcsolatnak egypár alaptörvényét.

1. A Szentlélek szolgáló személy szerint nekik szóló elhívás alapján indulnak a szolgálatba. Isten elhívása nélkül nem lehet egy szolgát egyházi szolgának nevezni. Itt kettős kísértés fenyeget, ha magunk akarjuk megállapítani, hogy elhívottak vagyunk-e, vagy nem. Egyfelől látjuk egy-egy nagy próféta szolgatárs viharos, s Isten elhívó szavával szembeni tiltakozásokkal tele, kényszerítő erejű elhívását. Látjuk a Szentlélek hatalmas munkáját másokban. Mi magunkban a Szentléleknek ilyen hatását nem tapasztaltuk, tehát nem vagyunk elhívottak. Azonban, ha a mi szívünkben a hitnek egy szikrácskája is fellobbant, ki mondhatja, hogy az nem a Szentlélek által van? (I. Kor. 12:3.) Ha pedig ő támasztotta, ennek minden kicsi fénye már a Lélek által való szolgálat, ami Isten megbízásán alapuló szolgálat, tehát elhívott szolga vagyok. Isten félben nem hagyja a lelkekben megkezdett munkát (Róm. 8:29—30). De épen itt jön a másik kísértés: azt gondolom, keveset vár tőlem Isten, mert keveset adott nekem. A talentumok példázata ábrázolja ezt a kísértést, aki egy talentumot kapott, elásta Egyenlő ítélet alatt áll mindenki, bármekkora is a talentuma. Isten mindenkinek várja a szolgálatát. Egyhangulag mondhatjuk, mindenki nagyobb szolgálatra hivatott el, mindenkitől többet vár az Úr,

mint amit elvégez. Ez az elhívás kegyelem, Isten jótetszésének jele, igény nélküli elkötelezés, részemről az önkéntes, szabad háládatos szolgálat a felelet. Minden egyházi szolgálatnak ez az alapja. Isten elhívott, hálából szolgálók. Nem tehetem, hogy ne szolgáljak. Más alapon nincs egyházi szolgálat. Isten hívására felelősséggel felelek.

2. *Kapcsolat Istennel.* A Szentlélek úgy kapcsol Istennel, hogy az Igében adott javakat elpecsételi bennem, életté teszi az írott Igét. Krisztus javaiban részesítet. Kiválasztottságom tudatára ébreszt, hitet gerjeszt szívemben. Ez a kapcsolat, amíg e testben járunk, nem lehet teljes. De lehet-e mégis teljesebb és teljesebb és mit tehetek ezen a téren? Isten maga mutat utat erre Szent Igéje által. Nemcsak mutatja ezt az utat, sőt megbüntet, ha nem élek vele. Mi ez az út? 1. Éljek Isten Igéjével. Aki azzal engedelmesen él, szorosabb kapcsolatba kerül Istennel. 2. Ápoljam a közösségi életet. Ahol ketten-hárman együtt vannak a Krisztus nevében, ott van ő is. 3. Imádkozzam. Aki kéri az Istenhez kapcsoló, engedelmességre indító és testvéri közösségbe vonó Szentlelket, annak Isten megadja. A keresztyén ember, aki mindenesetben Isten szolgája, nemcsak maga magáért él ezzel a három úttal, hanem a szolgálataért is. Nemcsak magam, hanem a szolgálatom is megsínyli, ha nem élek az Igével, nem ápolom a közösségi életet és nem imádkozom.

3. *(Minden bűnöm, engedetlenségem, rossz áramvezető felület, akadály a Lélek kiáramlása előtt.)* Fájdalmas súrlódási felület a kiválasztottak életében, fájdalmat okoz a megléte és szabadulni szeretnénk tőle. Komoly küzdelmet kell indítanunk vele szemben. A keresztyén ember, Isten szolgája nem kacérkodik a bűnnel. Az igazi szolgáló léleknél mindig megvan az igaz bűnbánat és a bűnbocsánat keresése. Ez is jele a Szentlélek munkájának. Ahol a Lélek, ott a szabadság. A bűntől szabad lélek az igazi szolgáló lélek.

4. *Kapcsolat a munkamezővel.* Az egész élet minden alkalmam munkamező, nemcsak a munkára kijelölt időben szolgálók. Szolgálatom gyümölcs, a fa állandóan termi a gyümölcsöt, nem órabeosztás szerint vasárnap d. e. 10—11-ig, vagy d. u. 4—5-ig stb. Minden részemmel, egész testemmel és lelkemmel szolgálók. Nincs életemnek olyan megnyilatkozása, amelyiket mentesíthetném a szolgálat alól. Mindenki vel szemben minden életnyilvánulásom szolgálat. Be kell kapcsolódnom az életnek minden körülményébe, hogy azt a Lélek erejével megszenteljem. Engednem kell, hogy a Lélek tisztító tüze általam mint ítélet égessen el minden olyan viszonylatot, amely semmiképpen nem hozható kapcsolatba Isten terveivel.

Van e különös megbízás a munkamezőn? Van. Különbözők az adományok (I. Kor. 12:4), különböző a szolgálat (I. Kor. 12:5). Az egyház test, együtt szolgálnak benne a különböző tagok, egy célra. Ebből következik 1. a munkások közötti szoros kapcsolat. Egymás munkáját ki kell egészíteniök. 2. Nincs nagyobb vagy kisebb értékű szolgálat. 3. Lehet, hogy a munka eredményét az egyes tag nem látja, mert az egész test munkája tükrében látszhatik csak meg. Isten dicsőségére munkálnak együtt, (Látszólag a fog látja a legkevesebb hasznát a rágásnak és mégis fontos szerv.)

Hogyan tekintem a lelkeket, akik között szolgálók? Drágák Isten előtt, mert Krisztus meghalt értük. Különbséget nem tehetek közöttük. Ki az, akiért nem halt meg? Kire merem magam mondani, hogy Isten nem választotta ki? Az egyes lelket az egész test (egyház) egyik tagjaként szemlélem. Ha egy tag beteg, elesett, álmos, felnem ébredt, az egész szenved miatta. Tehát kapcsolódnom kell velük, hogy a bennem munkáló lélek bennük is tovább vigye az élet áramát. De nem minden lélek tagja az Anyaszentegyháznak. Vannak, akik rontják a földi egyház munkáját, rothasztják maguk körül mások életét is. Ezeket ki kell rekeszteniük magunk közül és a fenyíték által indítani megbánásra és megtérésre. Erre Isten hatalmaz fel. Ha ő kiválasztotta őket, szívük meglágyul a fenyték hatása alatt, mi pedig mint az értük való tusakodó imádságra való feleletet fogadjuk őket magunk közé vissza. Isten Igéje ez a fegyelmező erő. Mi hirdetjük, a Lélek tesz bizonyosságot róla minden lélekben. Egy helyen ítélet, máshelyen kegyelem lesz a beszéd elpecsételése.

5. *Szolgálatom* alázatban megnyilvánuló méltóság. Alázatos vagyok, mert magam semmi vagyok. Mindenem amim van, Isten adománya. Nem kérkedem tudományommal, ékes-szólással, bevált módszeremmel, érdemeimmal, elért eredményeimmal. Semmi vagyok megbízásaihoz és a bennem munkáló erőhöz képest. De *méltóságom* van épen azért, mert a leghatalmasabb király jelvényét hordom, mert a Szentlélek eszköze vagyok. Mindenre kész vagyok a roppant súlyú felelősség alatt.

Tetszedjek meg előttünk, hogy a legszebb beszédünk, a legpompásabb tanításunk, leggyönyörűbb várunk is csak magunk vagyunk, a vezeték. A Léleknek kell végig áramolni rajtuk, hogy Isten szerinti szolgálat lehessenek. Lehet, Isten egy hitetlen ember beszédét jobban felhasználja, mint az én legszebb szavaimat. Lehet, hogy öntudatos bizonyágtételemet az Úr nem használja fel és csendben égő néma bizonyágtételeim fényénél lelkek találnak haza.

Tetszedjek meg előttünk, hogy az az erő munkál bennünk és rajtunk keresztül, a Szent Lélek, amelyik lebegett a vizek felett, amelyik mint csontjaikba rekesztett velő égette a prófétákat, amelyik rászálott az Úr Jézus Krisztusra, amelyik Pünkösztör kitöltetett, amelyikkel halottakat támasztottak, amelyik a világ kezdete óta annyi lelket vont haza Isten atyai szívére, amelyik szüntelen munkált és munkál az Anyaszentegyházban, amelyik egy az Atyával és a Fiúval. Nincs külön Szentlélek, csak egy van, a Szentlélek Úr Isten.

Mit tudom, mit tehet még velem és rajtam keresztül? Mindenné tehet és mindent tehet általam. Jöhet mint zúgó szél és kikorbácsol, hogy kemény prófétai szó legyek, küldhet, hogy összeszedjem az elszéledt nyáját, szólíthat, hogy vigasztaljak, serkenthet, hogy gyógyítsak, árvák és özvegyek ügyét felvegyem. Akaratom dacára mindezt megteheti akkor, amikor akarja, ott ahol akarja, talán annál inkább minél kevésbé akarom.

Én is tehetek egyet. Leborulhatok alázatos csendes imádságban és kérhetem az Úrtól a Lélek ajándékát. Ezt megadja mindenkinek, aki kéri.

Merek-e eléje borulni és ezért imádkozni azzal a hittel: „El nem bocsátalak, amíg meg nem áldasz.”

László Dezső.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A Tordai Református Nagyhét Emlékkönyve.

Az erdélyi ref. egyházkerület iratterjesztésének kiadása. Kolozsvár 1929. 236 lap.

Rendes évi nagyheteink emlékkönyvei mind tekintélyesebb és súlyosabb köteteket tesznek ki. A mult esztendei emlékkönyv már maga is nagy gazdagodást mutatott, a tordai emlékkönyv már testes kötet, a mi erdélyi könyvpiacunk mértékével számítva. Azok előtt, akik a tordai nagyheten résztvettek, kedves megújítása azon emlékeknek, melyek megbeszélésekhez, vagy konferenciákhoz fűződnek, akik nem voltak ott, azoknak fogalmat adhat a tordai találkozás impozáns, nagyvonalú voltáról. Amint így végignézzük és emlékünke idézzük a nagyhet lefolyását és az azon elhangzott előadásokat és felszólalásokat, nem fojthatjuk el azt a gondolatot, hogy a tordai nagyhet az impozánsságánál és hatalmasságánál fogva valahogy nélkülözte azt a közvetlenséget, mely az eddigieket olyan mélyen áthatotta. Nem azt a közvetlenséget értjük ez alatt, mely csakis a kisebb létszámú és egységesebb konferenciáknak jellemzője, hanem azt, hogy az évről-évre megújuló nagyheteinket a nagyarányú megmozdulások, tömegek megjelenése mind jobban megfosztani látszik attól, hogy ott komoly, elmélyülő, magába szállott munka folyjék, lelkek találkozás, súlyos kérdésekre feleltetelmű elmélyülő gondolkodás, azok megoldására való törekvés, lehetővé legyen. Ha visszagondolunk az első, még lelkészi kurzusszerű összejövetelekre, úgy látjuk, hogy azokban sokkal több tér jutott az elmélyedésnek s kevesebb a tömegek megjelenése által kiváltott hatásoknak. Bizonyos, hogy ez a helyzet nagyrészt magától, legalább is tőlünk függetlenül adódott elő, amely arányban nőtt a nagyhetek olyan résztvevői száma, akiket oda inkább külső nagyszabású volta, mint a néhány napi elmélyülés vágya hozott. Így egymásután már másodszor kellett tekintettel lenni az előadásoknál arra, hogy nemcsak theológiát végeztek vannak jelen s kérdés, hogy a problémák így megváltozott kezelése volt-e nagyobb nyereség, mint amekkora veszteséget jelentett az, hogy egyrészt ennek következtében a tudományos kezelésnek kellett engedményeket tenni, másrészt maguk a tudományos előadások is mind kevesebb időt és teret foglalhattak el. Meggondolandó kérdés, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy az u. n. közönség nagyrészt nem a kérdések iránti mélyebb érdeklődés, hanem csak maga az alkalom hozta össze. Nagy kár és veszedelem volna, ha ezekből a nagyhetekből kikopnák az, ami bennük a legfontosabb: a lelkészi kar tudományos továbbképzése, alkalmak a lelkészek számára arra, hogy a theologiai tudományok újabb irányjaival megismerkedjék.

Magában a kezünk alatt levő munkában igen értékes anyag van arra, hogy abból a saját épülésünkre és elmélyedésünkre is, valamint egyházunk

építésére meríthessünk. A hitvallás történetének, tartalmának és használatának kérdéséhez olyan gazdag anyagot ad, mely az egész kérdést alapos megvilágításba helyezi és felhasználhatóvá teszi. A predestináció kérdéséről szóló előadás mindenkinek gyakori olvasmánya kell, hogy legyen, aki gyülekezetében más felekezeti propagandával áll szemben. Az egyházi törvények ref. követelményeiről szóló előadás elveit a zsinat minden tagjának lelkében kell hordoznia. Sok értékes indítást adnak az esti előadások is. Közülük ha a Két nemzedek harcáról szólót elolvassuk, melyhez annyi vita fűződött, szomorúan kell látnunk, milyen alaptalan volt vele szemben minden vád, mely azt a lelkészi kar tekintélyének aláásásával, az idősebbek iránti tisztellenséggel vádolta meg, holott egyszeri átolvasás után is látni lehet, hogy az előadásban a lelkésztől egyetlen szó sincs, ami pedig azokról van, akik az egyház tagjai közül annak célja iránt hanyagságot, közömbösséget tanúsítanak, még súlyosabb szavakat is megérdemeltek volna. Reméljük, hogy ez előadás elolvasása után azok, akik szóban és írásban ilyen alaptalan vádakkal állottak elő, legalább is gondolatban megkövetik az előadót. Szomorú bizonyítványnak tartjuk egyházi közéletünkre, hogy nyilatkozatok hangozhatnak el olyanok részéről, akik egy általuk megbírált előadást nem is hallottak, anélkül, hogy e nyilatkozatok helyesbítették, mikor kitűnik hogy alaptalanok voltak.

Végül a lelkészi konferenciákról szóló tudósítást nézve, előttünk áll a tordai konferencia képe, melyre mi nem tudunk anélkül gondolni, hogy lelkünkben, talán az azt követő harcok miatt, a közösség emlékét el ne homályosítsa egy zaklatottság emléke. Bár tudjuk, hogy egyházunk belső élete egy szükségszerű ellentétet hordoz magában, melynek első nyilvános kiütkezését a tordai konferencia pattantotta ki, ez ellentét azonban nem más, mint a Krisztus által támasztott „fegyver”, mely által azt miveli, hogy az embernek ellensége legyen az ő házanépe, mely ellentétnek forrnia és uralkodnia kell az egyházban, hogy abból Isten Szentlelke kiformalhassa a jócselekedetekre igyekező népet. Ezt az ellentétet hiába tagadjuk le, hiába csillapítjuk emberi szóval, minél nyilvánvalóbb és minél erőteljesebb, annál kedvezőbb a jövőndő szempontjából. Ne értsen félre senki: nem emberek közötti harcot hirdetünk, hanem azt a harcot, mely minden lélekben megteremti először a békétlenséget, tudatossá teszi a szembeállást, a bennem levő ellenséget, hogy azután győzzön felettem és más felett. Ezt a harcot, a Krisztus harcát a maga akarata érvényesítéséért, minél jobban leplezni és békíteni akarjuk, annál rosszabb reánk nézve. Ezért nem kellett volna a konferenciai tudósításban tartózkodni tőle, hogy ennek a vitának, melynek mélyében alapjában egészen más volt, mint a lelkészi együttműködés két formája közötti véleményeltérés, minden árnyalatát, nem riadva vissza a leghevesebbtől sem, megörökítsük. Nehány évtized mulva meg fog látszani, hogy egy ilyen vita kérdései, az alatta felmerült álláspontok merev és kiméletlen szembenállása sokkal több jelentőséggel bírt egyházunk életében, mint a Szövetség vagy Egyesület utóvégre csak efemer és kiveteli kérdésében hozott határozatok és áthidaló törekvések.

I.

EGYHÁZI SZEMLE.

A mi zsinatunk.

Tíz esztendő legfontosabb és legnevezetesebb napja lesz jun. 9.-e, mikor a két egyházkerület elnöksége határozatából a romániai ref. egyház először fog összeülni első zsinata megtartására. Ha magát a tényt nézzük, nem is tekintve egyelőre a zsinat munkájának jelentőségét, akkor is nagy alázatossággal és megilletődéssel kell ezt a tényt regisztrálnunk. Egy többszörösen próbált, sok nehézség előtt álló, talán még több elé néző egyháznak nem lehet egész valóját megrázó alázatosság nélkül e zsinat elé tekinteni. Nem szabad, hogy legyen ebben az egyházban senki, aki, akár zsinati tag, akár az egyház egyetemének tagja, aki ne érezze meg, hogy súlyos felelősség terhe nyugszik e törvényhozó testület vállain. Ettől a zsinattól mindenki vár valamit. Legtöbben csak az egyház ügyeinek intézésében olyan törvényeket, melyek egyszer már világos helyzetet teremtenek az évtizedes nehézségek között, útmutatást és törvényt statuálnak megváltozott gyakorlatokból vagy eltörlik azokat, megoldási lehetőséget adnak olyan kérdéseknek, melyeket most eddig csak ideiglenesen tudtunk megoldani, kapcsolatot teremtenek az egyház két teste között, melyeket eddig csak ad hoc megállapodások és intézkedések kötöttek össze s talán összébb is kovácsolják a tradícióban és felfogásban annyira különböző elemeket. Mind olyan súlyos feladatok, melyek magukban is kihatnak a romániai reformátusság egész jövődjére. Pedig vannak, akik ennél is többet várnak. Akik úgy látják, hogy ez a zsinat ezeken túl is elhatározó jelentőségű az egész itteni református egyház jövődjére és Isten országa szempontjából elfoglalt helyzetére. Akik azt hiszik, hogy ezen a zsinaton Isten mérlegre veti a mi egyházunkat és jaj nekünk, ha könnyűeknek bizonyulunk. Akik ebben a zsinatban nem a jövődjé és nem az egyház egyeteme, de az Isten előtti felelősség súlyos keresztjét látják felemelkedni mindazok számára, akik ez egyházhoz tartoznak. Ezért szükséges, hogy ne legyen a zsinatnak sem, de az egész egyháznak sem egyetlen tagja, aki ne Isten előtt érzi magát akkor, mikor először felhangzik a megnyitó imádság szava és először felzendül az ének. Most van igazán szükségünk rá, hogy „Jövel Szentlélek Úristen!” A régi egyházszevezeti rendtartásokban elő volt néhol írva, hogy a lelkészválasztás előtt az egész

gyülekezet imádságban és böjtöléssel készüljön arra, hogy határozata igazán Isten akaratának való engedelmeskedés legyen. Ma is ez kell. Az egész egyházban hívő lelkek imádsága, alázatos lelkek áldozata kell, hogy megtudhassák azok, akikre a határozat bizva van, mi Isten akarata és a szerint határozhasanak. Rettenő dolog lenne, ha Isten megvonná tőlünk a maga tanácsának Lelkét és a magunk bölcsességére engedne bennünket.

Ennek a zsinatnak annyi lesz a haszna és annyi lesz az értéke, amennyire imádkozó lelkek az egész egyházban támogatására sietnek. Ha közönyös, külső érdeklődés figyelme kíséri, ha nem törődünk többet vele, mint egy mindennapi gyűléssel, munkája lehet akármilyen alapos, küzdhetnek és dolgozhatnak tagjai akármilyen odaadóan, munkájuk eredménye értéktelen lesz az egész egyházra nézve, mert nem kísérte az imádkozó lelkek serege. Azért fontos dolog, hogy a zsinat munkáját támogassuk, értékes lehet a közvélemény minden megnyilatkozása, hasznos segítséget fognak nyújtani egyházi közéletünk és sajtónk megjegyzései, a bírói ösztönök munkálatai, de Isten Országá és Egyházunk belső gyarapodása szempontjából mindez haszontalan lesz, ha nem kíséri munkálatait imádkozó lelkek sokasága és a legértékesebb segítség számára az az imádság lesz, mely azok lelkéből fog felemelkedni, akik tudatában vannak, hogy a „tanács az Úr és Ő ad csodás tanácsot és nagyságos bölcsességet”.

A másik, amit a zsinatnak tekintetbe kell vennie az, hogy felelőssége súlyánál és egyházunk jövődjére kiható jelentőségénél fogva óvakodnia kell minden elsietéstől, minden félrendszabálytól és egész munkáját abban a tudatban kell végeznie, hogy egy évtizedre kiható munka vár reá. A mi nézetünk szerint vannak egyházunknak olyan fontos, halaszthatatlan és életbevágó kérdései, melyek e zsinaton megoldást és pedig határozott megoldást kell, hogy nyerjenek. Ilyenek különösen az egyház munkájáról szóló intézkedés, melynek nemcsak a jelen viszonyokkal való számolás, de az Isten anyaszentegyházának eladata is megkívánja komoly és határozott rendezését. Ilyen az egyházfegyelem kérdése, melyet semmi árán elodáztatni, vagy félmegoldásokkal kielégíteni nem lehet, mert ez egyházunk belső életének legelevenebb problémája. Ezek és még több el nem sorolt kérdés olyanok, melyeket, ha ez a zsinat se old meg kielégítő, azaz egyházunk Isten előtti hivatásának megfelelő módon, akkor legjobb, ha nem is gyűl össze. Fel kell tehát használni minden módot arra, hogy egyrészt különösen ezen legfontosabb kérdések teljesen előkészítve álljanak a tárgyalásra, másrészt, hogy biztosítottassék azok olyan megoldása, mely egyházunk munkáját Isten országa hirdetésé-

ben lehetővé teszi. Azért itt az az első kérdés és minden attól függ, mi az egyházzal való felfogásuk azoknak, akik a zsinaton határozni vannak hivatva. Szükséges, hogy minden törvényünkben, melyet a zsinat alkot, az igazi, kálvini, megalkuvás nélküli egyházfogalom kerüljön előtérbe. Nem az egyház muló érdekei, nem jogi vagy gazdasági szempontok, hanem egyedül az örökkévaló Isten dicsősége az, amire ezekben nézni kell és szabad. Minden törvény, a legkisebb és legjelentéktelenebbnek látszó is evvel a kérdéssel van abszolút függésben: mit értek egyház alatt? Ha ez a kérdés nincs tisztázva, nem törvényekben, hanem a lelkekben, a munka hiábavaló.

A zsinat munkálatainál tehát első dolog az, hogy érvényesüljenek a mi ősi hitvallásaink alapelvei és pedig határozottan és hamisítatlanul s ezek uralkodjanak minden törvényjavaslatban. Ezeknek alapján kell megoldani minden kérdést. Helyesnek tartanánk, hogy egyházi lapjaink a lehető legalaposabban, természetesen a fenti alapkérdés szem előtt tartásával, minél tágabb körben foglalkozzanak azokkal a kérdésekkel, melyek a zsinat elé kerülnek. Ritka és értékes alkalom ez arra, hogy egyházunk legkomolyabb kérdéseivel az esetlegességek és időleges alkalmazhatóságok szempontjai nélkül tisztán elvi és hitvallási szempontok alapján foglalkozzunk. Lapunk, amennyire lehet, figyelemmel fogja kísérni a munkálatokat és, mint eddig, ezután is részt fog venni az esetleges javaslatok meg tárgyalásában, melyek megvitatásánál hozzászólásoknak szívesen adunk helyet.

I. L.

Ifjúsági konferencia után.

Ha csak azt nézzük, hogy Marosvásárhelyt, a ref. kollégiumban 1929 április 3—6. napjain 80 középiskolás, 33 iparos-kereskedő és 13 földműves református fiú volt együtt 27 felnőtt vezető irányítása alatt, már emellett sem haladhatunk el közömbösen. Legalább is az *élet* jelének kell a tényt tekintenünk. Ha pedig akár térképen utána nézünk azoknak a helyeknek, ahonnan ez ifj. konferencia résztvevői összekerültek (Arad, Aranyosegerbegy, Akosfalva, Brassó, Fogaras, Kolozsvár, Magyarláros, Marosújvár, Marosvécs, Nagyenyed, Nagyvárad, Sepsiszentgyörgy, Szamosújvár, Szatmár, Szászrégen, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely, Temesvár, Zilah), akár számbavesszük azokat a tanulási és munkaágakat, amelyekben dolgoznak (gimn., tanítóképzős, kereskedelmi isk. tanuló, gépész, kerámikus, kőműves, ékszerész, borbély, autószerelő, órás, szabó, lakatos, kályhás, asztalos, cipész, kalapos, fogtechnikus, mechanikus, földműves), méltán eshetünk gondolkozóba, hogy miféle

erő és cél hozta ezeket össze és tartotta együtt négy napig. Egy pillantás a konferencia programjára: meggyőződhetünk, hogy itt valóban életről, mégpedig az *igazi* életről van szó, erő és cél egyaránt örökkévaló: Isten Lelkének ereje s Isten országának szolgálata.

A konferencia alap gondolata ez volt: *Nékem az élet Krisztus*. Minden nap bibliaórával kezdődött. Kisebb csoportokban *Jézus néhány példázata* alapján nyertünk bizonyosságot, hogy Isten keresi az elveszettet, hirdetteti igéjét, de mindent oda kell adni, hogy az Ő megbízatását elnyerhessük. Esténként *imaóra* és *áhitat* zárta be a napot. A megbeszélések *Krisztus és az ifjúságról, környezetünk kísértéseiről, az önképzésről és a lelkiélet gondozásáról* (Igével való élés, imádság és szolgálat) folytak, külön a kisebbekkel és külön a nagyobbakkal. Sok erőt nyújtott az *ifj. munka* alig pár éves *történetének* felvázolása, melyből kitűnt, hogy ez a munka külsőleg láthatólag is fejlődött: hűséges munkára kötelezett a *jelen állapot* beszámolókból kialakult és sok nehézséget feltáró képe. Külön megbeszélések voltak a *Sáfársági mozgalom* tagjai számára a *sáfárság alapelveiről* (Heid. Káté 1. kérdése) és *nehézségeiről*. Előadásban rajzolta meg dr. Tavaszy S. a bibliafordító „istenes vén ember” *Károlyi Gáspár* alakját. Biró Mózes *Francke Ágostont*, a szeretetben szolgáló sáfárt, a hallei árvaház alapítóját mutatta be, Maksay Albert pedig Ámos, az élesen látó, zordon beszédű, pásztorproféta korára és alakjára vetett meglevenítő világosságot. R. Chisholm skót lelkész egy velítettképes külmissziói előadással (*Livingstone Dávid*) szolgált a konferencia résztvevőinek. A konferenciát sok hálaadásra készítő *beszámoló*, közös *imaóra*, *áhitat* és Isten színe előtt való búcsuzó zárta be.

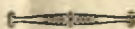
Az, aki Isten kegyelméből, alázatos és figyelő lélekkel részt vett e konferencián, bizonyosságot tehet, hogy ez a konferencia *fontos esemény* volt nemcsak az ott résztvettek, hanem anyaszentegyházunk egészének életére nézve is. A résztvevő ifjú lelkek egy része ez alkalommal találkozott először szembe az élő Isten bünt gyűlölő, fenséges akaratával, került a közös imádság tisztító hatása alá s nyert indítást Isten ügyének szolgálatára. Más része előtt jobban megvilágosodott a cél, amelyhez már talán épen előző, hasonló találkozások egymásba kapcsolódó sora által oda van láncolva élete, de amelyet a kísértések köde elhomályosított előtte. Ezek erőt nyertek, a kegyelem erejét a diadalmas küzdelemre. Ismét mások alábbszállottak, hogy Krisztus növekedjék, kárnak ítélték sok mindent, amihez még ragaszkodtak s amit még magukénak tartottak, hogy Isten hódító dicsőségének semmi se álljon útjába.

A vezetők, a konferencia előadói, előkészítői és irányítói, akik imádságaikban nem szűnnek meg tusakodni anyaszentegyházunk ifjúságának jövődjéért, újabb bizonyosságot nyertek afelől, hogy Isten fel akarja használni szolgálatukat s emberi erőtelenségükben az Ő kegyelme megdicsőíti magát. Milyen félelmesen kötelező, de mégis rendületlen bizalmat gerjesztő volt látni, hogy Isten miként építi az anyaszentegyház épületét apró téglákból, melyek magukban mit sem érnek, az egyellen Fundamentumra. Isten lelke ajakamra adott egy szót, itt is, ott is testvérszívekbe találok vele, belőlük visszhangot adott ugyanaz a Lélek és Isten dicsőségét hirdető bizonyágtétel lett belőle, pedig egyikünk sem akart mondani semmit. Bátortalanul kinyújtottam a kezem, már fogta is egy másik kéz s abban a pillanatban már erős lánc egyik szeme, ostromlott vár egyik szilárdan álló téglája voltam, pedig nem tettem semmit s úgy éreztem, hogy a sötétség hatalmával szemben nem vagyok képes semmire. Be akartam zárni szívemet, magamnak akartam megtartani magam, de Isten lelke kényszerített, hogy megnyissam és széttékozzam örömmel másoknak féltett kincseimet. Küzködő, harcoló anyaszentegyházunkat megbízta mindaz, ami e konferencian történt, hogy Isten ifjúságában új harcos sereget gyűjt és ajándékoz neki. Ifjakat, akiknek Isten Igéje nem idegen többé, hanem életük alapja, akik Krisztusban találtak Urat, Igazságot és Életet, ifjakat, akik a hálaadás és könyörgés szent fegyvereit forgatják a jól ismert ellenség ellen s akik nem a maguk dicsőségét, hanem egyedül Istenét keresik áldozó és szolgáló lelkük által. Ifjakat, akiknek az élet Krisztus s rajta kívül nem is akarnak tudni senki másról s míg körülöttük tanácstalanságban tapogatózik mindenki, biztos tájékozódni Isten igéjének világosságában. Nemcsak tájékozódni, hanem ha kell, szeliden és alázatosan, de tántoríthatatlanul sikra is szállanak azért, amire Isten igéje kötelezi őket. Ifjakat, akik imádsággal hálózák körül azokat, akik között élnek, a szüleiket, vezetőiket, társaikat s akik a mi önző és szeretetlen világunkat azzal aknázzák alá, hogy Istenének vallott pénzük, erőik, tehetségeik szeretetből való kész és örömet áldozásával szolgálják Urukát és Megváltójukat, mint sáfárok. Valóban nyugtalanító és ítéletes egyrészt tudni azt, hogy Isten ügyéért szent komolysággal álló ifjak járnak köztünk s *figyelik* anyaszentegyházunk életét, de *örvendetes* és *reménységet adó*, hogy ugyanazok észrevétlenül, de *hűséggel dolgoznak* is érte, szolgálván Annak, aki eljövendő. Egy-egy ilyen áldott találkozás után Isten Lelke megújultán árad szét az engedelmes ifjú szívek által. Vigyázzanak, akik meglátják a szent tüzet felloboggni, szembe találkoznak vele, „*a Lelket meg ne oltásák!*” M. N. O.

VASÁRNAPI ISKOLA

AZ „ÚT“ ÁLLANDÓ MELLÉKLETE
VASÁRNAPI ISKOLAI VEZETŐK RÉSZÉRE.

MEGJELENIK HAVONTA.



EGYES SZÁM ÁRA 2 LEI.

III. ÉVF. 5. SZ.

1929. MÁJUS HÓ.

Egyedül te ellened...

Zsolt. 51:6.

Sokszor úgy nézzük a bűnt, mint amely elsősorban felebarátaink ellen történik. Vádoljuk is magunkat, ha valaki ellen gazságtalanságot követtünk el, irigyek és szeretetlenek voltunk. Sokszor csakis azt látjuk bűnnek, ami másnak fájdalmat okozott, s keserűen tudjuk vádolni magunkat, ha meggondolatlanságunkkal és hanyagságunkkal szomorúságot okoztunk valakinek, aki velünk szemben szeretettel viselkedett. Annál különösebb Dávidnak ez a mondása, mert tudjuk, hogy Dávid emberek ellen vétkezett nagyon súlyosan. Nemcsak feldúlta a családi békéjét és boldogságát egy embernek, hanem azt gonosz és álnok módon meggyilkoltatta. Mégis, akkor, mikor a bűnét egyenesen Isten elé viszi, ezt mondja: „*egyedül te ellened vétkeztem!*”! Az a rettentő nyomorúság, amit hűséges emberére hozott, akitől azt vette el, aki legdrágább volt annak s hozzá még az életét is, jelentéktelenné lesz a szemében azon egyetlen, mindennél rettentőbb ténnyel szemben, hogy Isten ellen vétkezett s az Ő kikerülhetetlen haragját hívta ki maga ellen. Dávid abban a pillanatban, a bűnbánat pillanatában meglátta, hogy bűn csak egy van, minden rossz cselekedet, minden emberi gonoszság jelentéktelen ahoz képest, amikor az ember Isten ellen lázad s az örökkévaló ítélet tüzeit gyújtja fel a szívében.

És ez az ige azt akarja nekünk is megmutatni, hogy egy bűn van, amittől függ és amiből származik minden, ami a bűnt bűnné teszi, amit nem lehet elmagyarázni és letagadni: a mi Isten ellen való lázadásunk. A bűn egyedül Isten ellen áll. Isten szent és dicsőséges akaratát akarja hatályon kívül helyezni, avval száll szembe és azt sérti meg. A bűnt az a lélek érzi meg és bánja meg igazán, amelyik meglátja, hogy Isten ellen vétkezett, Isten szentségét sértette meg. Azért, ha mi híven akarunk harcolni Isten dicsőségéért a vasárnapi iskolá-

ban, akkor először azt kell megmutatnunk, hogy a bűnt nem szabad emberi szemmértékkel, emberek ellen elkövetett rossz-cselekedeteknek nézni, hanem meg kell mutatni, hogy a bűn egyenesen Istennel állít szembe bennünket. Rá kell mutatni annak arra a veszedelmére, hogy pártot üt bennünk Isten ellen s minket az Ő gyermekeit akar felhasználni arra, hogy az Ő dicsőségét lerontsuk. Amíg nem láttuk meg a bűnnek ezt a lényegét, addig nem igaz a bűnbánatunk és nem komoly a beismerésünk.

Minél világosabban látják meg gyermekeink Isten akaratát és annak szentségét, annál komolyabban ismerik fel a bűn erejét.

A munka.

Lapunk múlt hónapi számát a jelen számmal együtt tettük postára, mert az előbbi szám különböző akadályok miatt késett. Többek érdeklődésére közöljük azt is, hogy a vas. isk. jelentőitvet lapunk októberi számához csatolva fogjuk küldeni, s azokat kérjük úgy küldeni vissza, hogy decemberben azok szerint össze lehessen állítani a vasárnapi iskolák jelen évi statisztikáját.

A Brit és Külföldi Bibliatársaság márc. 7-én töltötte be fennállásának 125. évét. Száz éve alatt 186 millió példányban terjesztette el a Bibliát, 378 nyelven, míg az utolsó 25 év alatt 200 millió példányt terjesztett el 613 nyelven. Ezek közül Magyarországon 87 ezer példány kelt el egy év alatt. Ezek a számok mutatják, hogy a Biblia utáni vágyakozás ma élénkebb, mint az előző évtizedben volt. Indítson ez bennünket is arra, hogy a Bibliát a vasárnapi iskolában minél szorgalmasabban terjesszük és olvasására indítsunk. Az olyan vas. iskola, mely nem a Biblia alapján áll, nem nevezhető annak.

Egyik külföldi ref. lap közli a világ vas. iskoláinak számát a következőkben: az egész világon van 356 ezer 196 v. iskola, melyek növendékei száma 29 millió 411 ezer 435. Az utóbbi négy év alatt keletkezett 9 ezer 145 v. iskola, 254 ezer gyermekkel. Ebben a létszámban már a mi v. iskoláink is benne vannak, mert évente kérnek tőlünk is jelentést a v. isk. Világszövetség irodájából. A legtöbb v. iskola a világon Észak-

amerikai Egyesült Államok egyházaiban van, és pedig 195 ezer 343, aztán Európában (90 ezer). Persze, nem a szám dönt itt sem, hanem az, mennyire szolgálják ezek a v. iskolák a célt: a gyermekek Krisztushoz vezetését. Hogy mutatnának a mi v. iskoláink, ha lehetne egy ilyen, erről szóló belső statisztikát csinálni?

A máj. 23—25. napjain Kolozsvárt tartandó **tanfolyamra**, melyről részletesen jelen számunkban olvashatunk, felhívjuk a v. isk. vezetők figyelmét. Kérjük, hogy akik el akarnak jönni, pontosan jelentkezzenek, megírva azt is, hogy szállásra tartanak-e igényt? Később érkezett jelentkezéseket nem veszünk figyelembe, ha tehát valakinek ebből kellemetlensége lesz, magára vessen.

Nyugtázás: székelyudvarhelyi tanítónőképző v. iskolája közp. alapra 250 leit.

Vasárnapi iskolai, bibliaköri és leányköri vezetők tanfolyama.

Egyházkerületünk szokásos vasárnapi iskolai és bibliaköri vezetői tanfolyama ez évben leányköri vezetői tanfolyammal párhuzamosan, f. hó 23—25. napjain lesz Kolozsvárt a Ref. Theologian.

A tanfolyamon résztvehetnek azok, akik a fenti munkákban már dolgoznak, vagy akik ezután akarnak dolgozni nemre való tekintet nélkül. A résztvenni óhajtok *f. hó 20-ig* jelentkezzenek Dr. Imre Lajos belm. előadónál (Kolozsvár, Ref. Theologia) egy levelezőlapon, pontosan jelezvén az *érkezés idejét* s *hogyan szállásolásra van-e szükségük*. Az állomáson a kijárásnál a kabáton fehér szalag jelzi azokat, akik a résztvevőket várják. Forduljunk hozzájuk.

Az egyházkerület indokolt esetben a résztvevőket útiségyében részesíti, ami az útiköltség $\frac{1}{2}$ részét nem haladhatja túl. *Segélyben csak azok részesülhetnek, akik azt a jelentkezéskor kérik*. A résztvevők elszállásolása városi családoknál és ref. iskolai internátusokban lesz. Ebédet és vacsorát a theol. konviktusa ad napi 40 Leuért.

A résztvevők hozzanak magukkal teljes Bibliát, Ref. Énekes-könyvet, Heidelbergi kátét, Zengjen Hála Ének c. énekes-könyvet és jegyzetet.

A tanfolyam megnyitása május 23.-án d. e. $\frac{1}{4}$ 9 órakor a Theol. Fakultás dísztermében lesz. Napirend: $\frac{1}{2}$ 9—10 bibliakörök csoportokban, 10 órakor tízórás, 10—1-ig három előadás

óráközi szünetekkel, 1—2-ig énekóra, 2 órákor ebéd, 3—4-ig játék és énekóra, 4—6 megbeszélés három csoportban, 6—¹/₂8-ig biblia- és imaóra, ³/₄ 8 vacsora, 8—9-ig vetített képes előadás.

A tanfolyam bezárása május 25-én este. A résztvevők pontosan érkezzenek meg már 22-én, szerdán estére, hogy a konferencián pihent erővel vehessenek részt. A délelőtti előadásokat a három különböző munkában dolgozók együtt hallgatják, a megbeszélések szakok szerint három csoportban lesznek. A bibliaköri vezetői megbeszéléseken leányok is vehetnek részt, a leányköri vezetők megbeszélése kizárólag nőknek szól.

P r o g r a m m :

Bibliaórák témái. 23 án: *Az elhívás.* (Máté 20: 1—16.) 24-én: *A talentumok.* (Máté 25: 14—30.) 25-én: *A gonosz szőlőmunkások.* (Máté 22: 1—14.)

Előadások: *a) a Bibliáról.* 1. A Biblia lényege, mivolta, tekintélye. 2. A Biblia használata a személyes életben és a munkában. 3. A Biblia módszeres használata. *b) a hitvallásról.* 1. A predestináció. 2. A hitvallás jelentősége a személyes életben és a munkában. 3. A hitvallás érvényesítése a munkában. *c) a vezetőről.* 1. A vezető hite. 2. A vezető kapcsolata az egyházzal. 4. A vezető és munkája.

Megbeszélések: *a) Vasárnapi iskolai vezetőkkel.* 1. A munka nehézségei. 2. Személyes munka a vas. iskolában. 3. Szolgálatra és adakozásra való nevelés a vas. iskolában. *b) Bibliaköri vezetőkkel.* 1. A munka nehézségei. 2. Taggyűjtés és a tagok megtartása. 3. A program követelményei. *c) Leányköri vezetőkkel.* 1. Testi nevelés. 2. Értelmi nevelés. 3. Szolgálatra való nevelés.

Esti bibliaórák és imaórák: 1. *A követés nehézségei* (Luk. 9: 57—58.) 2. *Elszakadás a multtól* (Luk. 9: 59—62.)

Esti vetített képes előadások a külmissziói és az otthoni munka körébe vágnak.

A bibliaórákon és megbeszéléseken mindenkinek alkalma nyílik a saját személyes kérdéseinek és munkája kérdéseinek megbeszélésére. Készüljön mindenki már otthon ezekre és rendszerezze kérdezni és mondanivalóját.

Készüljünk imádsággal a találkozásra.

BCU Cluj / Central University Library Cluj